

Alapvető munkavédelmi követelmények az építési területeken

A Veolia Mélyépítő Magyarország Kft. kiadványa

TARTALOMJEGYZÉK

1. Általános tudnivalók, bemutatkozás
2. Jogi szabályozás háttere
3. Belépés a munkaterületre, felvonulás
4. Közlekedési szabályok, parkolás
5. Munkaruha, egyéni védőeszközök
6. Munkaeszközök, szerszámok
7. Alkohol és egyéb tudatmódosító szerek
8. Tűzgyújtásra alkalmas eszközök és a dohányzás
9. Munkavégzési, speciális engedélyek
10. Rend és tisztaság, hulladékkezelés
11. Veszélyes anyagok kezelése
12. Földmunkák
13. Magasban végzett munka
14. Rendkívüli események, vészhelyzet esetén teendők

Ügyeljünk egymás biztonságára!

1. Általános tudnivalók, bemutatkozás

▪ Tevékenységi körök

Munkaterületeinken elsődlegesen magas- és mélyépítési technológiákkal, szennyvíztisztító telepek és csatornahálózatok, víz, gáz illetve egyéb vonalas közművek kivitelezésével találkozhatnak. Tevékenységi körünkbe tartoznak továbbá az út-parkoló és közműépítések, valamint műemlék felújítások.

Társaságunk székhelye:

Veolia Mélyépítő Magyarország Kft.

2040 Budaörs, Szabadság út 301.

www.veolia.hu

Országos jelenlétünket további telephelyeink biztosítják, kihelyezett munkaterületekkel:

- **Budaörsi telephely**
2040 Budaörs, Szabadság út 399. Központi telefonszám: +36 20 214 0000
- **Logisztika, központi raktár**
1223 Budapest, Nagytétényi út 228.
- **Szegedi telephely**
6724 Szeged, Kátay u.21.

2. Jogi szabályozás háttere

A munkavédelem rendszerének alapjait Magyarországon két alapvető rendelkezés határozza meg:

- az **1993. évi XCIII. évi törvény** a munkavédelemről,
- valamint az **5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet** - a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról.

Ezen irányt mutató rendelkezések kiegészülnek egyéb végrehajtási, illetve speciális területeket szabályozó rendeletekkel, biztonsági szabályzatokkal, valamint ágazati szabványokkal. Tevékenységeink során kiemelt szerepet kapnak az építési szerelési munkára vonatkozó jogszabályok, munka-, tűz-, környezet-, műemlék- és természetvédelmi valamint közegészségügyi és más kötelező hatósági előírások, továbbá az építésügyi hatósági (létesítési) engedélyek és előírások betartása, azok betartásának az általunk vezetett építkezéseken való ellenőrzése.

Néhány további fontos és meghatározó jogszabály az építési tevékenységek végzését érintően:

- **4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet** az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről
- **253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet** az országos településrendezési és építési követelményekről
- **1997. évi LXXVIII. törvény** az épített környezet alakításáról és védelméről
- **191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet** az építőipari kivitelezési tevékenységről

Cégcsoportunk, az érvényben lévő jogszabályokkal egyetemben és azokkal összhangban Integrált Irányítási Rendszert (IIR) is működtet.



3. Belépés a munkaterületre, felvonulás

A **Veolia Mélyépítő Magyarország Kft.** munkaterületeire belépni, az adott munkaterületen munkát végezni csak és kizárólag érvényes (munkavégzéshez szükséges) engedéllyel szabad. A belépés feltételeinek alapját a partnerek között megkötött szerződés jelenti, ezen belül is az általános- és különös szerződési feltételek rendelkezései az irányadóak (ÁSZF, KSZF).

A munkaterület átvételétől kezdve az adott kivitelező felel minden, a területén folyó tevékenységért.

Ettől kezdődően a helyszíni munkairányító koordinálja a munkaterületén végzett építési-szerelési tevékenységeket, fenntartja és betartatja a biztonságos munkavégzés feltételeit.

Érvényes szerződés és mindkét fél által ellenjegyzett munkaterület átadás átvétel nélkül a munkavégzés nem kezdhető el.

A munkaterületre való belépés előfeltételei:

- építési napló megnyitása,
- előzetes munka-, tűz- és környezetvédelmi oktatáson való részvétel,
- foglalkozás-egészségügyi alkalmassági igazolás (alkalmas minősítéssel),
- munka jellegéből adódó szakvizsgáztságot igazoló dokumentum,
- valamint az adott feladattal történő írásos megbízatás.



Az építőipari kivitelezési tevékenység végzésének pontos helymeghatározásába beletartozik a munkaszervezéssel összefüggő felvonulási, előkészítési terület, valamint a tevékenység végzéséhez szükséges építési anyagok, gépek, szerkezetek, szerelvények és felvonulási épületek elhelyezésére és az előkészítő technológiai munkafolyamatok elvégzésére szolgáló terület is.

A fent meghatározott előfeltételek hiánya esetén az adott munkavállaló az építési területre be sem léphet!

4. Közlekedési szabályok, parkolás

Társaságunk munkaterületein belül és telephelyein mind a gyalogos, mind a gépjárművel való közlekedésre a közúti közlekedés szabályai (KRESZ) érvényesek.

A telepített, azaz nem állandó munkaterületeken a munka megkezdését megelőzően, a munkavégzés jellegétől függően ki kell helyezni az ideiglenes forgalmi korlátozásokat jelző és szabályozó táblákat. A parkolók kijelölése tekintetében az organizációs terv figyelembevételével kell eljárni.

A nyilvános területeken kialakítandó munkaterületeken és azok környezetében, a munkavégzés alatt a gyalogosok és a mozgáskorlátozottak valamint a mentők, tűzoltók, rendőrség részére az akadálymentes közlekedést biztosítani kell. Amennyiben a munkavégzés a közforgalomtól elzárt területen zajlik, az illetéktelenek bejutását meg kell akadályozni. Ennek fenntartását folyamatosan ellenőrizni kell. A munkaterületen földkitermelés, elszállítás, anyag- és gépbeépítés munkagépekkel történik. Ezért fokozottan figyelni kell arra, hogy senki NE tartózkodjon a munkagépek (pl.: nehézmunkagép vagy daru) hatósugarában. Fokozott figyelemmel kell lenni a gépek úgynevezett holttereiben. Tipikusan ilyenek a gépjármű tolatásakor, daru fordulásakor „kialakuló”, a kezelő/gépirányító számára kitakart vakfoltok.

Közlekedési, anyagmozgatási szabályok áthágása munkavégzéstől való eltiltással jár!

5. Munkaruha, egyéni védőeszközök

Munkavégzés során a végzett tevékenységhez igazodó és a munkavédelmi követelményeket teljes körűen kielégítő ruházatot kell viselni.

A Társaság munkaterületein **a minimálisan elvárt** munkaruházat és védőfelszerelés:

- orrmerevítő, talpátszúrás ellen védett, csúszásmentes bakancs
- hosszúszerű munkaruha
- munkavédelmi sisak
- láthatósági mellény

Sérült, lejárt szavatosságú védőeszköz, védőfelszerelés használata előre nem látható következményekkel járhat, ezért használatuk TILOS! Ezen eszközök rendszeres felülvizsgálatát a kapcsolódó jogszabályok értelmében kell végezni.

Sérült védőfelszerelést a felettesnek vagy az erre kijelölt munkatársnak le kell adni, helyette újat kell vételezni. Az egyéni védőeszközök tisztaságát, védelmi képességét ellenőrizni kell használat előtt. Ahol szükséges, ott táblán fel kell tüntetni a „védőeszköz használata kötelező” jelzéseket, ábrákat.



Az egyéni védőeszközök nem viselése, illetve alkalmatlansága munkavédelmi bírság kiszabása mellett munkavégzéstől való eltiltással jár!



6. Munkaeszközök, szerszámok

A munkáltató köteles olyan munkaeszközt - beleértve a gépi meghajtású munkaeszközöket is - rendelkezésre bocsátani a munkavállalók munkavégzéséhez, amely kialakításában, felépítésében és az alkalmazott védelmi megoldások tekintetében megfelel a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, és alkalmas az adott munkahelyi körülmények közötti - a

biztonságot és egészséget nem veszélyeztető - használatra.

Munkaeszközt csak a rendeltetésének megfelelő célra és körülmények között szabad használni.

A munka megkezdése előtt a kezelőnek, használonak kötelessége meggyőződni az eszköz, berendezés megfelelőségéről, biztonságos használatáról. Amennyiben hibát, nem-megfelelőséget tapasztal, addig a berendezést használni nem szabad, a javításáról, cseréjéről gondoskodni kell.

Egyes munkaeszközök időszakos ellenőrző felülvizsgálatra kötelezettek. A felülvizsgálatok elvégzéséről a munkáltatónak kell gondoskodnia.

A leghosszabb felülvizsgálati időszak nem haladhatja meg az öt évet.

7. Alkohol és egyéb tudatmódosító szerek

Munkaterületre alkoholt, kábítószer vagy tudatmódosító szert bevinni, illetve e szerek hatása alatt ott munkát végezni szigorúan TILOS!

Munkahelyen alkoholtartalmú italok tárolása még bontatlan állapotban sem megengedett!

Az ilyen anyagok és szerek jelentősen befolyásolják a reflexeket, a koordinációs képességeket valamint a „józan” döntéshozatalt; ezért a munkavállaló bódult állapotban fokozott veszélyforrást jelent saját magára és a környezetében dolgozókra!

A balesetek megelőzése végett cégeink valamennyi munkaterületén, továbbá telephelyein rendszeres ellenőrzést végzünk. A szűrőpróbaszerűen végzett alkoholszonda és drogteszt pozitív eredménye esetén a munkavállalót azonnal felfüggesztik a munkavégzés alól.

A munkaterületet elhagyására irányuló felszólítás mellett a munkavállaló akár a munkáltató részéről történő egyoldalú felmondásra is számíthat.

Szabályszegés esetén munkavégzéstől való azonnali eltiltás!



8. Tűzgyújtásra alkalmas eszközök és a dohányzás



A tűzvédelmi szabályokat Társaságunknál mindenki komolyan veszi, ezért az alábbiak betartása minden munkavállalónak kötelessége!

Munkavégzés megkezdése előtt meg kell ismerni és ismertetni kell az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit. A munkaterületen a munkavállalók által is használható tűzoltási berendezéseket kell tartani. Azokat működőképes állapotban és csak

érvényes felülvizsgálati matricával ellátva, a munkaterület meghatározott és könnyen elérhető, megjelölt részén kell tartani.

Minden munkaterületen kijelölt dohányzóhelyek vannak. Amennyiben ilyen nem található, akkor a dohányzás szigorúan tilos!

Tűzgyújtó eszközt munkaterületre bevinni, használni szigorúan tilos! Kivételt képeznek ez alól az engedélyezett tűzgyújtáshoz munkaeszközként alkalmazott eszközök, melyek használata írásbeli engedélyhez kötött.

Szabályszegés esetén munkavégzéstől való azonnali eltiltás!

9. Munkavégzési, speciális engedélyek

A munkakezdés alapvető és általános érvényű feltételei:

- komplett, elfogadott (Mérnök által jóváhagyott) tervdokumentáció,
- érvényes engedélyek,
- érvényes vállalkozói szerződés,
- építési napló megléte,
- munkaterület átvétele írásban.

Fentiekon túlmenően a munkavégzéshez szükséges engedélyek jelentős része két nagy csoportba sorolható (az ide vonatkozó engedélyek a teljesség igénye nélkül kerültek felsorolásra):

Hatósági engedélyek:

- vízjogi létesítési engedély,
- vízjogi üzemeltetési engedély,
- építési engedély,
- használatbavételi engedély,
- bontási engedély.

Ágazati, speciális engedélyek:

- üzembe helyezési engedély,
- beszállási engedély,
- vágási engedély,
- tűzgyújtási engedély.



A munkavégzésre jogosító engedélyeket, jellegüktől függetlenül mindig az építési területen kell tartani, az érvényességük folyamatos fenntartásáról gondoskodni kell.

Be nem tartása esetén építésügyi bírság mellett munkavégzés felfüggesztése!

10. Rend és tisztaság, hulladékkezelés



Építési tevékenységeknél az anyagok egy része alkalmatlanná válik további felhasználásra.

A munka során keletkező hulladékok szelektív gyűjtése és megfelelő gyűjtőeszközökben tárolása kötelező! A hulladékok kezeléséhez, tárolásához megfelelő bizonylatok, nyilvántartások szükségesek.

Az építési bontási anyagokról nyilvántartást kell vezetni, így nyomon követhetők ezen hulladékok. A hulladékgazdálkodásról szóló jelen szabályozás értelmében a kitermelt föld is hulladéknak tekintendő alapesetben!

A beépítésre alkalmatlan (sérült vagy selejtes), elszállításra váró anyagokat úgy kell deponálni, hogy a biztonságos munkavégzést ne zavarja, balesetet ne okozhassanak.

Bizonyos anyagok, például hulladék betonok, aszfaltok újrahasznosítása környezetkímélő eljárás. Amennyiben a technológia engedi, törekedni kell ezen anyagok minél nagyobb arányú felhasználására.

Az építési munkahelyen a rendet és a tisztaságot a kivitelezés teljes időtartama alatt biztosítani kell. A munka befejeztével a munkaterületet meg kell tisztítani a törmelékektől, hulladékoktól.

Minden munkavállalónak be kell tartania az általános rendre és tisztaságra vonatkozó előírásokat.

A fentiek be nem tartása nemcsak hulladékgazdálkodási bírság kiszabásával járhat, hanem a munkavégzés sem folytatható jelen feltételek biztosításáig!

11. Veszélyes anyagok kezelése

Veszélyesnek kell tekinteni, minden olyan anyagot, amely az emberi szervezetre káros hatást gyakorolhat.

Minden veszélyes anyaghoz, készítményhez tartozik egy úgynevezett biztonsági adatlap. A vegyszerek kezelésére, tárolására vonatkozó előírásokat (biztonsági adatlap, kezelési műveleti utasítások) ismertetni kell az érintett munkavállalókkal.

A biztonsági adatlapokat a felhasználás helyszínén ki kell függeszteni, elérhetővé kell tenni!

Tilos csatornába, aknába, árkba bármilyen vegyi anyagot vagy annak maradványát bevezetni, beleönteni!

Bármilyen veszélyes anyagot, annak maradványát vagy az adott anyaggal szennyezett védőfelszerelést, munkaruhát, rongyot, stb. csak érvényes működési engedéllyel rendelkező vállalkozó szállíthatja el.

A veszélyes hulladékokat elkülönítetten kell kezelni. Ezen anyagok tárolása elkülönítve, biztonsági szabályok szigorú és következetes betartása mellett lehetséges.

Nem betartás esetén munkavédelmi bírság mellett személyes felelősségre vonás!



12. Földmunkák

A térszint alatti földmunkák megkezdése előtt, az építési területen, az ismeretlen, vagy rejtett nyomvonalú vezetékeket fel kell kutatni, és a munkák során fellelt vezeték, tárgyat azonosítani kell.

Amennyiben az építési területen nem azonosítható anyagot, vezetékot tárnak fel, a munkát csak akkor lehet folytatni, ha annak veszélytelenségéről – szükség esetén szakértő (szakfelügyelet) bevonásával meggyőződtek.

A legalább 30 cm mélységben, kézi vagy gépi erővel végzett földmunkák megkezdése előtt, legalább az alábbiakat be kell szerezni, meg kell tenni:

- területfelelős által kiállított írásbeli engedély,
- nyomvonalas létesítmények szakági felelőseinek hozzájárulása,
- összes földalatti veszélyforrás felmérése, meghatározása.

A függőleges falú munkaárkot 0,8 m mélységtől beomlás ellen védeni kell. Az 1,00 m-nél mélyebb munkagödörben, a biztonságos közlekedésről gondoskodni kell. A munkagödör, munkaárok szélét a szakadó lapon belül csak abban az esetben szabad megterhelni, ha a dúcolás a terhelésből származó többletterhelés felvételére méretezve van.



13. Magasban végzett munka

Amennyiben a talaj szintjétől 1 méternél nagyobb magasságban történik a munkavégzés, továbbá jellemzően nem állandó jelleggel, rövid ideig tartóan, ahol a biztonsági és ergonomiai követelményeknek megfelelő munkahelyi körülmények nem biztosítottak, akkor egyedi kockázatmegelőző intézkedések megtétele szükséges.

A leesés elleni védelmet biztosító eszközök/megoldások két fő csoportra oszthatók:

- kollektív védelmi megoldások**
 - 3 soros stabil korlát
 - építményhez rögzített vagy mozgatható állványzat
- egyéni védőeszközök, védőfelszerelések**
 - többpontos testhevederzet
 - kikötési pontok az építményen



Mindig törekedni kell a kollektív védelmi megoldások elsődleges alkalmazására. Amennyiben ez nem lehetséges, egyéni védelmet nyújtó megoldást kell a dolgozó részére biztosítani.

Szabályszegés esetén a munkavégzés tovább nem folytatható!

14. Rendkívüli események, vészhelyzet esetén teendők

Munkavégzés során törekedni kell a biztonságos, sérülés és balesetmentes munkavégzésre.

Amennyiben mégis váratlan vészhelyzet, de személyi sérüléssel nem járó eset következne be, értesíteni kell a munkavállaló közvetlen felettesét, valamint biztosítani kell, hogy a biztonságos üzemállapot visszaállításig ne következessen be személyi sérülés.

A személyi sérüléssel járó rendkívüli események bekövetkeztekor a közvetlen felettes értesítése mellett gondoskodni kell arról, hogy a sérült ne maradjon magára.

Minden munkaterületen kötelező elsősegélynyújtó pontot létesíteni, valamint képzett elsősegélynyújtó személynek a helyszínen tartózkodni. Az elsősegély-pontokat jól láthatóan kell megjelölni. A vészhelyzet esetén értesítendő listáját - azok elérhetőségével - ki kell függeszteni, hogy bárki számára hozzáférhetőek legyenek.

Elsősegélynyújtás, segítségkérés elmulasztása esetén személyes felelősségre vonás, fegyelmi eljárás kezdeményezendő!

Magyarországi segélyhívó telefonszámok: **Általános segélyhívó – 112**

Mentők – 104

Tűzoltók – 105

Rendőrség – 107

KIVONAT AZ ALAPKÖVETELMÉNYEKBŐL

Nem megfelelés esetén bírsággal, eltiltással járó munkabiztonsági tételek

- 1. Belépés a munkaterületre, munkavégzésre alkalmas állapot.***
- 2. Forgalomtechnika, közlekedési szabályok betartása.***
- 3. Munkaterület, munkaárok elhatárolása, elkerítése.***
- 4. Egyéni védőruházat, munkaruházat megléte.***
- 5. Megfelelő munkaeszközök, berendezések használata.***
- 6. Munkavégzéshez szükséges engedélyek, kezelői jogosultságok megléte.***
- 7. Építési napló és kapcsolódó dokumentumainak naprakészen, helyszínen tartása.***
- 8. Anyagtárolás, hulladékkezelés.***
- 9. Veszélyes anyagok biztonságos kezelése.***
- 10. Beomlás elleni védelem biztosítása.***
- 11. Leesés elleni védelem biztosítása.***
- 12. Elsősegélynyújtás személyi és tárgyi feltételeinek megléte.***



Veolia Mélyépítő Magyarország Kft.
2040 Budaörs, Szabadság út 301.
www.veolia.hu